

TANÁRKÉPZŐ KÖZPONT

„A biztonságos jövő pedagógiája”

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS
KONFERENCIA

p r o g r a m f ü z e t é s a b s z t r a k t k ö t e t

2022

2022. november 7–8.

Dunaújváros

„Az NKFIH-1267-2/2020 számú, Roncsolásmentes folyamatkövetés tématerület című projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a Tématerületi Kiválósági Program 2020 (2020-4.1.1-TKP2020) pályázati program finanszírozásában valósult meg”

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM

„Az NKFIH-1267-2/2020 számú, Roncsolásmentes folyamatkövetés tématerület című projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a Tématerületi Kiválósági Program 2020 (2020-4.1.1-TKP2020) pályázati program finanszírozásában valósult meg”

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

A Magyar Tudományos Akadémia programsorozata

A konferencia szervezésére a MTA Magyar Tudomány Ünnepe keretében
(*Tudomány: út a világ megismeréséhez*) kerül sor.

A konferencia szervezője a Dunaújvárosi Egyetem
www.uniduna.hu

TANÁRKÉPZŐ KÖZPONT
NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS
KONFERENCIA
2022
(DUE TK 2022)

„A biztonságos jövő pedagógiája”

Programfüzet

Konferencia elnöksége

Elnök:

Dr. Bacsa-Bán Anetta, Dunaújvárosi Egyetem

Társelnökök:

Dr. Juhász Levente Zsolt,	Dunaújvárosi Egyetem
Dr. Kadocsa László,	Dunaújvárosi Egyetem
Dr. Gubán Gyula,	Dunaújvárosi Egyetem
Bartal Orsolya,	Dunaújvárosi Egyetem

Tudományos bizottság:

Cserné Pekkel Márta,	Dunaújvárosi Egyetem
Csikósné Maczó Edit,	Dunaújvárosi Egyetem
Kocsó Edina,	Dunaújvárosi Egyetem

Program

2022. november 7. (hétfő)

Megnyitó

13:30–13:55 Regisztráció
13:55–14:05 **Megnyitó – Dr. Bacsa-Bán Anetta**

Szekció előadás *I / 206 hibrid*

Szekció elnöke: *Dr. Bacsa-Bán Anetta*

14.05–14.20	<i>Dr. Bacsa-Bán Anetta</i> : Motiválni és/vagy szocializálni – szakmaipedagógus–hallgatók képzése a 21. században
14.20–14.35	<i>Csikósné Maczó Edit</i> : Mit tehet az egyetem a sikeres karrierkezdésért?
14.35–14.50	<i>Cserné Pekkel Márta</i> : Iskolapad vagy online oktatás?
14.50–15.05	<i>Kocsó Edina</i> : Esély a sikerre vagy csak egy újabb akadály? – Társadalmi esélykülönbségek és e–learning
15.05–15.20	<i>Csányiné Guszter Lídia Noémi</i> : Robotok szerepe és lehetősége a tanulásban akadályozottak oktatásában
15.20–15.35	<i>Véghelyi Péterné</i> : Tekintélyalapú gondolkodási struktúrák kialakítási lehetőségei a modernitás mediatizált ismeretszerzési gyakorlatában
15.35–15.50	<i>Dr. Juhász Levente Zsolt</i> : Strukturális egyenletek modellezés használata a társadalomtudományokban
15.50–15.55	Zárszó – Dr. Bacsa-Bán Anetta

15:55–16:05 Szünet

Szekció előadás

I / 206 hibrid

Szekció elnöke: *Dr. Juhász Levente Zsolt*

16.05–16.10	Köszöntő – <i>Dr. Juhász Levente Zsolt</i>
16.10–16.25	<i>Lászlóné Durecz Andrea</i> : Fenntartható fejlődési célokért egy általános iskolában
16.25–16.40	<i>Dr. Horváthné Lázár Gabriella</i> : „Zöld tantermek” szerepe a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai gyakorlatában
16.40–16.55	<i>Magyar András</i> : A sztálinvárosi dolgozók iskolái 1951–61 között
16.55–17.10	<i>Magyarné Pocsai Henriett</i> : A kora gyermekkori szülői nevelés összefüggései a gyermek társas-érzelmi fejlődésével
17.10–17.25	<i>Kolacsek Sándor</i> : Szerepvállalás a pedagógiában. Avagy ki nevel és ki oktat?
17.25–17.40	<i>Ludikné Horváth Éva</i> : A a tanulók szakma- és iskolaválasztással kapcsolatos véleményének változása a technikumok bevezetése kapcsán
17.40–17.55	<i>Dr. Kadocsa László–Vámosi Zoltán</i> : Űrkutatás, űrképzés és a virtuális valóság
17.55–18.00	Zárszó – <i>Dr. Juhász Levente Zsolt</i>

Szekció előadás

online

Szekció elnöke: *Bartal Orsolya*

14.00–14.05

Greeting – *Bartal Orsolya*

14.05–14.20

Marina Vidrevich–Irina Pervukhina: Enhancing Teaching Practice in Russian Higher Education

14.2–14.35

Anna Maćkowiak: Media education in the modern school – why is it so much needed and how to use it?

14.35–14.50

Bartal Orsolya: Mobiletools in education: introducing a model for strengthening the bridge between theory and practice

14.50–14.55

Closing words – *Bartal Orsolya*

2022. november 8. (kedd)

Szekció előadás

I / 206 hibrid

Szekció elnöke: *Dr. Gubán Gyula*

9.00–9.05

Köszöntő – *Dr. Gubán Gyula*

9.05–9.20

Dr. Budai Gábor: A tudás hasznosítása a munkaerőpiacon

9.20–9.35

Reikort Ildikó: Amerikából jöttem. Dr. Kokas Klára zenepedagógiai rendszerének kialakulása (történeti kutatás)

9.35–9.50

Bottyán László: Gyermek a kibertérben – online kockázatok klasszifikációja (4C)

9.50–10.05

Dr. Gubán Gyula: Online oktatás és a szakképzéspedagógiai dokumentumai

10.05–10.20

Gép Zsuzsanna: A jóga társadalmi beágyazottsága a szakirodalmak tükrében

10.20–10.35

Szűcsné Dr. Harkó Enikő: Új témák az irodalomtanításban. A határon túli irodalomhoz. Átívelések

10.35–10.50

Lantos Tünde: Az óvodapedagógusok szakmai fejlődése során használt tanulási keretek

10.50–11.05

Zakota Zoltán–Ardelean Tímea Krisztina: A civil társadalom szerepe és felelőssége a megváltozott oktatási környezetben

11.05–11.10

Zárszó – *Dr. Gubán Gyula*

TANÁRKÉPZŐ KÖZPONT
NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS
KONFERENCIA
2022
(DUE TK 2022)
„A biztonságos jövő pedagógiája”

Absztraktkötet

Tartalom

Motiválni és/vagy szocializálni – szakmaipedagógus-hallgatók képzése a 21. században	16
Szerepvállalás a pedagógiában. Avagy ki nevel és ki oktat?	17
Enhancing Teaching Practice in Russian Higher Education	17
Media education in the modern school – why is it so much needed and how to use it?	18
A sztálinvárosi dolgozók iskolái 1951–61 között	19
Tekintélyalapú gondolkodási struktúrák kialakítási lehetőségei a modernitás mediatizált ismeretszerzési gyakorlatában	20
Strukturális egyenletek modellezés használata a társadalom-tudományokban	22
„Zöld tantermek” szerepe a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai gyakorlatában	23
Az óvodapedagógusok szakmai fejlődése során használt tanulási keretek	24
Fenntartható fejlődési célokért egy általános iskolában	25
Robotok szerepe és lehetősége a tanulásban akadályozottak oktatásában	26
Iskolapad vagy online oktatás?	27
Mit tehet az egyetem a sikeres karrierkezdésért?	28
Gyermekek a kibertérben – online kockázatok klasszifikációja (4C)	29
A kora gyermekkori szülői nevelés összefüggései a gyermek társas-érzelmi fejlődésével	30
A a tanulók szakma- és iskolaválasztással kapcsolatos véleményének változása a technikumok bevezetése kapcsán	31

Amerikából jöttem. Dr. Kokas Klára zenepedagógiai rendszerének kialakulása (történeti kutatás)	32
A tudás hasznosítása a munkaerőpiacon	34
A civil társadalom szerepe és felelőssége a megváltozott oktatási környezetben	34
Esély a sikerre, vagy csak egy újabb akadály? – Társadalmi esélykülönbségek és e-learning	35
Online oktatás és a szakképzés pedagógiai dokumentumai	36
A jóga társadalmi beágyazottsága a szakirodalmak tükrében.	37
Mobiletools in education: introducing a model for strengthening the bridge between theory and practice	38
Új témák az irodalomtanításban	38
Úrkutatás, úrképzés és a virtuális valóság	41

TANÁRKÉPZŐ KÖZPONT
NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS
KONFERENCIA
2022
(DUE TK 2022)
„A biztonságos jövő pedagógiája”

Absztraktok

Dr. Bacsa-Bán Anetta

Motiválni és/vagy szocializálni – szakmaipedagógus-hallgatók képzése a 21. században

Dunaújvárosi Egyetem

bana@uniduna.hu

Kulcsszavak: Szakmaipedagógus-képzés, pályaszocializáció, pályamotiváció.

A pályaszocializáció és a pályamotiváció kérdésköre a ma pedagógustársadalmában kulcsfontosságú lehet, a pályát nagyszámban elhagyók, vagy arra készülők mellett, a pedagógusok kiöregedése mind a pályán lévők számát, mennyiségét és minőségét is meghatározó tényezők. Hiszen – leginkább a szakképzés területén, a törvényi lehetőségek nyomán – egyre kevesebb képzett pedagógus dolgozik oktatóként. Az előadásban ismertetett vizsgálatban a Dunaújvárosi Egyetem mérnökstanár és szakoktató szakjain tanuló szakmaipedagógus-hallgatók pályamotivációs és pályaszocializációs állapotát igyekszem bemutatni. Mindazokat a tényezőket ismertetni, amelyek hozzásegítik őket az eredményes hivatástudat kialakulásához, valamint támogatják őket eredményes pályaszocializációjukban. Azzal a nem titkolt céllal, hogy a képzőintézmény szerepét, feladatát és felelősségét feltárjuk a szakmai szocializáció folyamatában.

Kolacsek Sándor

Szerepvállalás a pedagógiában. Avagy ki nevel és ki oktat?

DUE Bánki Donát technikum

hungaricumkola@gmail.com

Kulcsszavak: Nevelés, család, szocializáció.

Évtizedek óta ismétlődő kérdés, hogy mi a pedagógus szerepe, feladata és mi nem. Az oktatás és a nevelés egymáshoz viszonyulásáról, a feladatmegoszlásról viták folytak a család és az iskola között. Az elmúlt években sajnos elhalkult ez a szakmai vita és inkább a felelősség elhárítása, a kompetenciahatárok hiányából fakadó tisztázatlanságok kerültek felszínre.

Az nem képezheti vitát tárgyát, hogy az elsődleges szocializációs színtér a család, ez azonban nem mond ellent annak a ténynek, hogy mind több időt töltenek a gyermekek a családon kívül.

Marina Vidrevich–Irina Pervukhina

Enhancing Teaching Practice in Russian Higher Education

Ural State University of Economics

mbv@usue.ru, ivp@usue.ru

Kulcsszavak: ENTEP, partnership in higher education, good practices and challenges.

The presentation will focus on the results of the Erasmus+ project “Enhancing Teaching Practice in Higher Education in Russia and China” (ENTEP). The ENTEP Project aimed to improve the quality of education; enhance teaching practices and develop educational science in Russia and China.

The Project focused on building cooperation and exchange of best teaching practices between European, Russian and Chinese universities, which, eventually, would result in the modernization of the partner country institutions. One of the Project objectives was to impact the reforms in the tertiary sector in Russia and China through establishing a system of sustainable professional development, which would equip academic staff with innovative teaching techniques and pedagogical approaches. Special emphasis was placed to quality assurance.

The presentation presents the case of Ural State University of Economics (USUE), one of the four Russian educational institutions participating in the ENTEP Project. We discuss the outcomes of the ENTEP Project; identify good practices and challenges the Project team encountered during the Project implementation; and highlight the impact the Project had on USUE sustainable development.

Anna Maćkowiak

Media education in the modern school – why is it so much needed and how to use it?

Jan Amos Comenius Academy of Applied Sciences in Leszno
anna.mackowiak@pwsz.edu.pl

Kulcsszavak: Media education, threats and solutions.

The presentation prepared in PowerPoint and enriched with examples from the media space, will focus on the issue of media education and the possibility and necessity of its use in a modern school. Examples of practices that can be used both in working with pre-school children or starting school education, as well as with young people, will also be presented. The speech will also

address the problem of threats from the media and methods and methods of countering these threats.

Magyar András

A sztálinvárosi dolgozók iskolái 1951–61 között

Dunaújvárosi Egyetem

magyar.andras.tamas@gmail.com

Kulcsszavak: Iskolatörténet, dolgozók iskolái, Dunaújváros, helytörténet.

A dolgozók iskolái rendszerét az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945-ös, az „önhibájukon kívül iskolai oktatásban nem részesült felnőtt dolgozók iskolai tanulmányairól” szóló rendelete hívta életre. Dálnoki Miklós miniszterelnök és Teleki Géza kultusz-miniszter írták alá. A cél az volt, hogy a „közélet, köznevelés, közigazgatás, rendőrség és honvédség életében szerepet tudjon vállalni a parasztság és a munkásság ahhoz, hogy a demokratizálódás teljes legyen”. A feladat adott volt: a munkásosztálybelieket továbbképezni, és lehetőséget adni minden munkás és paraszti származású dolgozónak a jobb pozíciók betöltésére, amit egyértelműen az oktatástól vártak. A dolgozók iskolái megnevezés kezdetben a középiskolák esti tagozatait jelentette, melyeknek a megszervezése már 1945–46-ban megtörtént.

Vég helyi Péterné

Tekintélyalapú gondolkodási struktúrák kialakítási lehetőségei a modernitás mediatizált ismeretszerzési gyakorlatában

Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola Pécs
nyelvme gorzes@gmail.com

Kulcsszavak: Tekintélyalapú gondolkodás, fogalmi keret, digitális kultúra, szocializáció.

A digitális kapcsolati hálók bővülése gyors ütemben valósul meg, így az információs társadalmak vezető informális információs csatornájává lett, és az oktatásban betöltött szerepe már nem fakultatív, mivel ez a jelenléti oktatással – szintézisük révén – azzal egyenértékűvé vált. A nevelés-oktatás személyiségfejlesztő hatása ilyen módon nem csak a nevelő-nevelt személyes kapcsolata révén valósulhat meg, hanem annak fóruma lett a digitális információs közösségek terepe is. Ugyanakkor az elektromos médiumok használatával egy új kommunikációs tér született, mely tér virtuális ugyan, azonban alapvetően megváltoztatta a hely és a közösség viszonyával kapcsolatos képzetünket. (Szécsi, 2014: 2)

Kutatásom célja annak feltérképezése, hogy milyen hatással van a digitális ismeretszerzési gyakorlat megvalósulása, valamint az információs közösségek gondolatközösségként való működése a tanulók jellemfejlődésére. Mennyiben és milyen módon befolyásolja a konstruktív életvezetést biztosító értékpreferenciák kialakulását azzal, hogy a digitális transzfer jelenséggel (Vég helyi, 2021) hatással van a megismerési, és érzékelési mentális folyamataikra? A diákok körében végzett vizsgálataim ábrázolási módszerének ötletét Charles Fillmore FrameNet-keretháló projektje adta. (Kövecses–Benczes, 2010) A fogalmi keret feltérképezése a nyelvi megértés, és a fogalomalkotás folyamatában azokat a kapcsolatokat vizsgálja, melyek a személyes megismerés során a

mediatizációs hatás körén kívüli jelentésalkotást jellemzik, amely mentén vizsgálható az adott egyén és közössége értékpreferenciája. Jelentős pedagógiai kérdésként vetődik fel, hogy miként lehet a digitális ismeretszerzési platformokon a tekintélyt az ismeretszerzésben rendező aktorként működtetni?

A tekintély alapvető ismertetőjegye ugyanis az, hogy személyhez kötött és nem kölcsönözhető, csak megszerezhető. (Gadamer, 1984) A digitális kultúra, mint antropológiai ismeretkör-meghatározás elégtelennek látszik, sokkal inkább nevezhető egy propedeutikus célú digitális szocializációnak az a nevelési terület, mely a technológiai vívmányok értékmegőrzésben, értékátadásban való konstruktív alkalmazást lehetővé tevő kompetenciáinak fejlesztője lehet sajátos metodológiával. Meglátásom szerint ennek a tanárképzésben volna helye. A mediatizált közösség és a kommunikatív elme jelentésalkotásában megjelenő digitális ismeretközlési transzfer jelensége jelentheti-e vajon az önmagát megérteni akaró egyén számára a gondolkodás és nyelv készségének szűkülését és az ismeretek elérésének korlátait? A szellemi megismerés folyamatát, és tagolhatóságát a digitális ingerekben érzékelő modern ember számára a számítógép működési mechanizmusával mutatom be. Milyen módon lehet a szűkülést elkerülni, a propedeutikai ismeretek átadásával, melyek elsősorban a gondolkodás képességének erősítését jelentik nyelvi elemekkel?

A vizsgálat relevenciáját az indokolja, hogy az ember öntudatának lényege, hogy képes a gondolkodásról gondolkodni, vagyis képes a megismerő képességét megismerni, vagyis megismerni azokat az eleve adott formákat, melyek nélkül, nemhogy önmagára, de a kívüllagra sem volna képes rátekinteni. A tudat nem egyszerűen a valóság egyik lényeges sajátossága.

Bizonyos értelemben egyenesen a legfontosabb sajátossága, mert minden másnak csak a tudattal összefüggésben van értéke, jelentősége, érdeme. (Searle, 200: 87)

Dr. Juhász Levente Zsolt

Strukturális egyenletek modellezés használata a társadalomtudományokban

Dunaújvárosi Egyetem, Tanárképző Központ

juhaszle@uniduna.hu

Kulcsszavak: Pszichometria, faktoranalízis, strukturális egyenletek modellezés.

A feltáró (exploratory) faktoranalízis széles körben elterjedt és bevált többváltós statisztikai eljárás a különböző kutatási dimenziók vizsgálatára. A konfirmációs faktoranalízissel (CFA) többdimenziós statisztikai kérdéseket és hipotéziseket vizsgálhatunk. Az eljárás alkalmazása során előzetes hipotetikus modellt (mérési modell) állítunk fel elméleti megfontolások vagy korábbi empirikus eredmények alapján. Ezekben a vizsgált jelenséghez köthető latens (közvetlenül nem mérhető) és manifeszt (megfigyelhető, mérhető) változók kapcsolatáról teszünk feltételezéseket. A CFA a hipotetikus modell empirikus fenntarthatóságát mutatja ki az összegyűjtött adatok tükrében. A CFA egy bővebb eljáráscsalád, a strukturális egyenletek modellezés része, amely a latens változók, és hibátényezők közötti kapcsolatok viszonyait is vizsgálja.

Az előadás bemutatja e módszer család elméleti hátterének legfontosabb elemeit, a CFA lépéseit, a rendelkezésre álló szoftvereket, és néhány jellemző alkalmazási példát a pedagógiai és pszichológiai kutatások területéről.

Dr. Horváthné Lázár Gabriella

**„Zöld tantermek” szerepe a fenntarthatóságra nevelés
pedagógiai gyakorlatában**

*Gárdonyi Géza Görögkatolikus Általános Iskola és ALapfokú Mű-
vészeti Iskola*

hnelazarg@gmail.com

Kulcsszavak: Környezeti nevelés, zöld tantervek, iskolai
tanösvény.

A nyugati világban élő emberek érdeklődése először a 18. század végén fordult intenzíven a természet felé. Hazánkban a 19. század végén jelent meg a természetszeretetre, természetvédelemre nevelés fontossága Hermann Ottó munkásságával kapcsolatban.

A tanösvények létesítésére azonban még majdnem száz évet kellett várni.

A tanösvények a környezeti nevelés fontos színterei, ezért szem előtt kell tartanunk a pedagógiai vonatkozásukat. A környezeti nevelés a környezettudatos magatartás, a környezeti felelősség és a fenntartható életmód kialakítása szempontjából nélkülözhetetlenek.

A tanösvény; környezetpedagógiai és interpretációs szempontból olyan alternatív tanítási-tanulási komplex tevékenységre és tevékenykedtetésre nyújt mintát, mely elősegíti a közoktatás környezeti neveléssel kapcsolatos tanórai és tanórán kívüli tevékenységrendszerének megszervezését és megvalósítását.

Lantos Tünde

Az óvodapedagógusok szakmai fejlődése során használt tanulási keretek

Budaörsi Csicsergő Óvoda, Pécsi Tudományegyetem

tunde.lantos@gmail.com

Kulcsszavak: Tanulási keretek, óvodai nevelés, tudásmenedzsment.

A gazdaság globalizálódása, valamint ennek következményeként a munkára és tudásra gyakorolt hatása az emberi erőforrás fejlesztését helyezte középpontba. A 21. századi globalizáció jelenségegyüttese által átrendezett világban nélkülözhetetlenné vált az óvodapedagógusok munkájában is a folyamatos szakmai fejlődés, állandó és egész életen át tartó tanulási folyamat. Jelen kutatásban választ keresetem arra, hogy az óvodapedagógusok mely tanulási keretet preferálják leginkább szakmai fejlődésük érdekében.

A kutatás módszere a kérdőíves kikérdezés, mely az online térben jelenlévő szakmai csoportokon keresztül jutott el az óvodapedagógusokhoz. A minta nagysága $N=401$ fő, összetételét tekintve a pályakezdőtől a nyugdíj előtt álló, több tízéves szakmai tapasztalattal rendelkező óvodapedagógust is reprezentálja.

A kutatás rávilágít arra, hogy napjainkban milyen jelentőséggel bír az óvodapedagógusok szakmai fejlődésében, folyamatos tanulásában a szervezeten belül megvalósuló tanulás, a tudásmegosztás, a vezető általi támogatás. A kutatás fontos aspektusa az is, hogyan tudják a szervezet tagjai a megszerzett tudást megőrizni, fejleszteni és továbbadni az intézményi hatékonyság és eredményesség növelése érdekében.

Lászlóné Durecz Andrea

Fenntartható fejlődési célokért egy általános iskolában

Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola

zagd65@gmail.com

Kulcsszavak: Fenttartható fejlődés, Project Everyone, globális célok.

Az ENSZ 2015 szeptemberében indította el a „Project Everyone” kampányát, amelyben a 17 újonnan megfogalmazott Globális Célját szeretné megismertetni a gyerekekkel. A program 2015–2030-ig tart. A kezdeményezéshez világszerte számos ország – köztük Magyarország is – csatlakozott.

Ez az első olyan nemzetközi oktatóprojekt, amelyen keresztül a gyermekek világszerte egy időben megismerhetik a fenntartható fejlődést szolgáló Globális Célokat, amelyek a társadalom kiemelt problémáira kívánnak megoldást nyújtani. Ilyen többek között az egészség és jóllét, felelős fogyasztás és termelés, a minőségi oktatás biztosítása és a környezetünk védelme.

Az előadás keretében sor kerül a globális célok bemutatására és az ezekhez kapcsolódó tevékenységek általános iskolai megvalósításának ismertetésére.

Csányiné Guszter Lídia Noémi
**Robotok szerepe és lehetősége a tanulásban
akadályozottak oktatásában**

Móra Ferenc Általános Iskola és EGYMI
csanyineglidia@gmail.com

Kulcsszavak: Robotok, algoritmikus gondolkodás, gyógypedagógiai fejlesztés.

A 21. században az okos telefonok mellett, életünkben egyre nagyobb szerepet töltenek be a programozható eszközök. Ahhoz, hogy a jövő felnőttei könnyebben tudjanak alkalmazkodni a folyamatosan fejlődő technológiához, a ma gyermekeinek kell hasznos tudást elsajátítaniuk. Ehhez az algoritmikus gondolkodás fejlesztésére is szükség van. Ennek egyik eszköze a robotok alkalmazása az oktatásban. Gyógypedagógusként kiemelten fontosnak tartom, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek is részesei legyenek ennek a tanulási folyamatnak.

Előadásom célja, bemutatni milyen módon valósul meg ez a törekvés intézményünkben. Gyakorlati példákkal szemléltetem azokat a feladattípusokat, amelyeket tanórákon alkalmazok, az egyszerű problémamegoldástól a bonyolultabbig, eszközzel vagy anélkül. Ezek a feladatok magukban hordozzák a differenciálás lehetőségét, így a tanulóink számára biztosított az egyéni fejlődés.

Cserné Pekkel Márta
Iskolapad vagy online oktatás?

Dunaújvárosi Egyetem
csernepm@uniduna.hu

Kulcsszavak: Online oktatás, jelenléti oktatás, pszichikai és testi hatások.

Az elmúlt években az élet valamennyi területén változások történtek, különösen igaz ez az oktatásra is. Először a pandémia miatt vált szükségessé, hogy alkalmazkodjunk egy új helyzethez, hiszen az iskola helyett az online tér vált az oktatás helyszínéül, majd a gazdasági körülmények megváltozása okán következett be ismét ugyanez több felsőoktatási intézményben.

Az oktatás két elemi szereplője, tanár és diák az iskolai keretek között sokféleképpen találkozik, azonban az online tanítási-tanulási környezet befolyásolja a két fél viszonyát, együttműködését, valamint testi és lelki következményei sem elhanyagolhatók. Az előadás során több aspektusból vizsgáljuk a jelenléti és online oktatást, valamint a tanárookra és diákokra gyakorolt hatását rövid- és hosszú távon.

Csikósné Maczó Edit

Mit tehet az egyetem a sikeres karrierkezdésért?

Dunaújvárosi Egyetem

csikosne@uniduna.hu

Kulcsszavak: Pályakezdési krízis, karrierválasztás, felsőoktatás, stressz.

A szakirodalom „pályakezdési krízis”-ként definiálta a tanulmányaikkal végző és a felnőttkor küszöbén álló fiatalok azon szorongását (Robbins–Wilner, 2001; Vida, 2011), amely ebben az életszakaszban leginkább a rendelkezésre álló lehetőségek kiszámíthatatlanságából, az identitással és karrierválasztással kapcsolatos kérdésekből és a stabil érzelmi kapcsolatok iránti igényből fakadnak náluk (Leist Balogh–Jámbori, 2016).

A kutatások eredményei alapján ez különösen a fiatal értelmiségieket foglalkoztatja, ezért a felsőoktatási intézményeknek megnő a felelősségük abban, milyen tartalmi elemekkel tudnak hozzájárulni a bizonytalansági tényezők csökkentéséhez (Lisznyai, 2010; Dávid, 2010). A felsőoktatásban tanulók körében 2022 tavaszán lefolytatott online kérdőíves, kvantitatív módszerrel végzett kutatás annak járt utána, milyen háttértényezők játszanak szerepet a pályakezdési krízis megjelenésében és felerősödésében. Az előadás fókuszába a vizsgálati eredmények statisztikai módszerekkel feltárt összefüggései kerülnek.

Bottyán László

**Gyermekek a kibertérben – online kockázatok
klasszifikációja (4C)**

Pécsi Tudományegyetem

laszlo@bottyán.com

Kulcsszavak: Kiberbiztonság, biztonság tudatosság, online kockázatok, digitális oktatás.

A digitalizáció a gyermekek mindennapjainak is szerves részévé vált. A kibertér számos előnye mellett azonban kockázatokat is jelent az online szereplőkre nézve. Az EU által finanszírozott Kids Online 2009-es felmérés javaslatot tett egy tipológiára (3C), hogy rendszerbe foglalja az online kockázatokat. [1] Időközben a kibertér felhasználási környezete jelentősen megváltozott, részben a COVID-19 világjárvány hatására, új kockázatok jelentek meg. 2020-ban az UNICEF felhívta a figyelmet a megújult online veszélyekre, javaslatukban a kormányzatok, IKT-szervezetek, iskolák, és szülők beavatkozását sürgették a potenciális kockázatok csökkentése érdekében. [2] A megváltozott környezet hatására új, frissített tipológia (4C) került kiadásra 2021-ben. [3]

Előadásom célja az online kockázatok hátterének és tipológiájának bemutatása.

Dokumentum- és tartalomelemzés, statisztikai források és adatbázisok vizsgálata, empirikus kutatás.

Hivatkozások:

- [1] Livingstone, S.–Haddon, L. (2009): *EU kids online: final report 2009*.
- [2] UNICEF (2020, April 14): *Children at increased risk of harm online during global COVID-19 pandemic*. www.unicef.org/press-releases/children-increased-risk-harm-online-during-global-covid-19-pandemic

- [3] Livingstone, S.–Stoilova, M. (2021): *The 4Cs: Classifying Online Risk to Children*. (CO:RE Short Report Series on Key Topics). Retrieved October 8, 2022, from Hamburg: Leibniz-Institut für Medienforschung | Hans-Bredow-Institut (HBI); website: <https://doi.org/10.21241/ssoar.71817>

Magyarné Pocsai Henriett

A kora gyermekkori szülői nevelés összefüggései a gyermek társas-érzelmi fejlődésével

Dunaújvárosi SZC Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola

phenriett@gmail.com

Kulcsszavak: Kora gyermekkor, szülői kompetenciák, társas-érzelmi fejlődés.

A fejlődéslélektan területén az utóbbi években szemléletbeli fordulat zajlik, mely szerint a kora gyermekkorra ma már mint ki-tüntetett életszakaszra tekintünk a későbbi biológiai-pszichés-szociális jóllét szempontjából. A témában végzett kutatás célja, hogy összefüggéseket keressen a kompetens szülőség dimenziói (pl. támogatás, válaszkészség, stimuláló tevékenységek) és a kis-gyermek társas-érzelmi fejlődésének mint mentális egészségének alappillére között. A CECPAQ és az ASQ:SE-2-36 kérdőívekből álló kérdőívcsomagot online vettük fel (n=53) 2021 őszén. A min-ta szociodemográfiai háttére (nem, életkor) további kapcsolatok meglétére világított rá azon túl, hogy a korai nevelés és a gyermek társas-érzelmi fejlődésével kapcsolatos feltevéseink igazolódtak. Azt találtuk, hogy a kevésbé szupportív, szenzitív, meleg és válaszkész szülők gyermekeinek társas-érzelmi fejlődése zavart szenved. A pszichésen, fizikailag és verbálisan is szigorúan fegyel-mező szülők gyermekeinek társas-érzelmi fejlődése elmaradást mutat az átlaghoz képest. A szülő stimuláló tevékenységei (játék

és tanulási tevékenység) pedig kedvező hatással vannak a gyermek társas-érzelmi fejlődésére.

Tehát azok a gyerekek, akik érzékeny, válaszkész környezetben nőnek fel, érzelmileg és intellektuálisan is stimuláló élményekben van részük, érettek lesznek az intézményes keretek közötti tanulásra. Azok a gyerekek viszont, akik e tapasztalatok hiányával érkeznek az iskolába, kezdettől fogva hátrányban lesznek, ami megnehezíti vagy meggátolja az iskolai, tanulmányi, beilleszkedési sikerességet.

Ezért fontos a kompetens korai szülő nevelés, melynek támogatásához, a családközpontú kora gyermekkori intervencióhoz hozzájárulhatnak e kutatás eredményei is.

Ludikné Horváth Éva

A tanulók szakma- és iskolaválasztással kapcsolatos véleményének változása a technikumok bevezetése kapcsán
Dunaújvárosi SZC Rudas Közgazdasági Technikum és Kollégium
ludikne.eva@gmail.com

Kulcsszavak: Szakma- és iskolaválasztás, technikumok.

A szakképzésben oktató tanárként a 2018–19-es tanévtől kezdve minden év szeptemberében végzek iskolámban egy kérdőíves felmérést, melyben a 9. évfolyamos tanulók iskola- és szakmaválasztási szempontjait, és ennek beválását vizsgálom. Arra keresem a választ, hogy azok a tanulók, akik a szakképzésben képzelik el jövőjüket, valóban tudatosan választanak-e szakmát, milyen szempontok szerint döntenek iskola- illetve szakmaválasztáskor. Az elmúlt időszakban a technikumok bevezetése jelentős változást hozott a szakképzésben. Előadásomban a szakgimnáziumi és a technikumi osztályokban kapott válaszok összevetésével vizsgál-

lom, hogy ez az új iskolarendszer befolyásolja-e a tanulók szakma-
és iskolaválasztással kapcsolatos véleményének változását.

Reikort Ildikó

Amerikából jöttem.

**Dr. Kokas Klára zenepedagógiai rendszerének kialakulása
(történeti kutatás)**

Kalász Alapfokú Művészeti Iskola, Budakalász

reikort.ildiko@gmail.com

Kulcsszavak: Összművészeti orientáció, improvizáció, zene-
mozgás, dráma, képzőművészet, Kokas Klára.

Dr. Kokas Klára a magyar zenepedagógia újíto pedagógusa, pszichológusa, aki kísérleteivel folyamatosan alakította és megalapozta a zene improvizatív mozgással fuzionált befogadását.

Kutatásom egyrészt feltárja azt az utat, amely Kokas Klára az Egyesült Államokban eltöltött szakmai útja során az összegyűjtött szakirodalmak és az általa megosztott tapasztalatok alapján eljuttatnak zenepedagógia rendszere kialakulásának gyökeréhez. Az általam kutatótt szakirodalmak közül a „Step it down” című kiadvány afroamerikai dalai, gyermekjátékai, és Bessie Jones-szal való találkozás volt az egyik lényeges pont, amelyek nagymértékben inspirálták Kokas Klárát a zenehallgatás és szabad improvizatív mozgás kapcsolatának megteremtésére. Pedagógiai életútja során, munkájára a folyamatos kísérletezés volt jellemző, amely nem csak a zene test által történő meg tapasztalás, de az inkluzivitás területe is kiterjed. Másrészt Kokas Klára zenepedagógiai rendszere nyitottságából adódóan tanítványait is inspirálta a további fejlődésre, illetve új rendszerek kialakítására. Az általa felfedezett gyökerekből új hajtások keletkeztek, közülük az egyik a ReikArt zenepe-

dagógiai rendszer, amely a művészetek közötti átjárhatóságot biztosítja, illetve zeneterápiás tapasztalatok eredményein alapul. Az improvizatív módon történő alkotás megteremtheti a közös zenei alkotás lehetőségét különösebb tudást nem igénylő hangszereken is. A kreatív közös improvizáció során a résztvevők az egymásra hangolódás magas szintjét élhetik meg. Mindez a legegyszerűbb hangkeltő eszközökön történik, melynek során belekóstolhatnak a közös zenealkotás élményvilágába.

A zene és a mozgás magas fokú szintézise, az improvizáció bevezetése és fejlesztése a különböző művészeti területek átjárhatóságát biztosítva ad lehetőséget az élményalapú tanuláshoz.

Célja a személyiség komplex nevelése, és olyan szociális képességek fejlesztése áll, amely Kokas Klára zenepedagógiai rendszerének is alapját képezi, de minden reformpedagógus feladata, amely más felnőtt- és felsőoktatási területeken is hasznosítható.

Szakirodalom:

- Asztalos Kata–Csapó Benő (2015): Zeneiképességek online diagnosztikus mérése. In: *Online diagnosztikus mérések az iskola kezdő szakaszában*. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (OFI). Pp. 245–267.
- Jones, B.–Lomax Hawes, B. (1987): *Step It Down. Games, Plays, Songs, and Stories from the Afro-American Heritage*. University of Georgia Press.
- Kokas K. (1978) *Amerikában tanítottam*. Szombathely: B.K. L. Kiadó.
- Kokas Klára (1992): *A zene felemeli a kezeimet*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Reikort, I. (2009): *Zenevarázs*. Budapest: SuliNova Kht.
- Reikort, I. (2017): *Zenetanítás tradicionális és modern eszközökkel. Zenepedagógiai konferencia a felsőfokú tanárképzés 50 éves évfordulója alkalmából*. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó.
- Silbermann, C. (1970). *Crisis In The Classroom. The Remaking of American Education*. Random House.

Dr. Budai Gábor

A tudás hasznosítása a munkaerőpiacon

Dunaújvárosi Egyetem

budaig@uniduna.hu

Kulcsszavak: Ipar 4.0, tudás, innováció, munkaerőgazdálkodás.

A negyedik ipari forradalom hatására – a 2000-es évek elejére – már a tudás vált a legfontosabb társadalmi és gazdasági erőforrássá. A termékek és szolgáltatások hozzáadott tudás értéke egyre nőtt, amelynek hatására a folyamatos tanulás szervezeti és egyéni szinten is elengedhetlenné vált. A vállalatok között az új tudás beépítésére és az innovációra való képesség vált az első számú versenytenyezővé. A vállalati szférában megjelent a tudásmenedzsment, amely felülírta az emberi erőforrás-gazdálkodás működési mechanizmusát is.

Zakota Zoltán–Ardelean Tímea Krisztina

A civil társadalom szerepe és felelőssége a megváltozott oktatási környezetben

Partiumi Keresztény Egyetem, Oradea

zzakota@gmail.com,

timea.ardelean@partium.ro

Kulcsszavak: Civil társadalom, oktatás, gondok és lehetőségek.

Közismert tény, hogy a civil társadalom jelentős szerepet játszhat és számos helyen játszik is az oktatási szférában. Ez ugyanakkor fokozott felelősséggel is jár e tevékenységek megvalósításában. Ám az utóbbi idők katasztrofális történései, járványok, háborúk, ökológiai csapások felhívták a figyelmet az oktatási tevékenységek

átértékelésének és átalakításának szükségességére. Előadásunk célja bemutatni, hogy az utóbbi évek megváltozott körülményei között a civil társadalmi szervezetek hogyan vehetik ki részüket az oktatás és képzés átalakításában, mi lehet a szerepük új oktatási és képzési formák kidolgozásában és implementálásában, valamint, hogy milyen társadalmi felelősséggel bírnak e folyamat megvalósítása alatt.

Kocsó Edina

Esély a sikerre, vagy csak egy újabb akadály? – Társadalmi esélykülönbségek és e-learning

Dunaújvárosi Egyetem

kocsoe@uniduna.hu

Kulcsszavak: Elektronikus tanulás, digitális oktatás, elérhetőség, felsőoktatás.

A Gutenberg galaxis születésével a nyomtatott, írásos dokumentumok váltották fel az embert, mint fő információforrást. Az írni-olvasni tudás lett a tanulás egyik kulcsa, ami sajnálatos módon még mindig nem adatik meg ugyanolyan eséllyel minden ember számára, ezzel tovább akadályozva a tanuláshoz való hozzáférés lehetőségét és a társadalmi esélykülönbségek leküzdését. A 2000-es években az elektronikus médiumokban meglátták a reményt arra, hogy segítségükkel áthidalható az írás-olvasási készségek elsajátítása azon az úton, ami a foglalkoztatási és társadalmi ranglétrán való előrejutáshoz vezet.

Mára a technika fejlődésével a távoktatásból kinőtt elektronikus tanulás az internettel együtt a tanulás egy gyakorlatilag végtelen, rendkívül gazdag terepét adja. Ehhez a multimodális „tudáskapuhoz” azonban még mindig nincs mindenkinek kulcsa se

hardver, se szoftver szintjén, mindamellett, hogy európai uniós és kormányzati programok is célul tűzték ki ennek javítását.

Előadásomban egy friss kérdőíves felmérés alapján rátekinünk, hogy napjainkban milyen hozzáférési potenciállal rendelkeznek az elektronikus tanulás avagy a digitális oktatás világában a felsőoktatásba belépő hallgatók egy magyarországi, alkalmazott tudományok egyetemén.

Dr. Gubán Gyula

Online oktatás és a szakképzés pedagógiai dokumentumai

Dunaújvárosi Egyetem

guban@uniduna.hu

Kulcsszavak: Szakképzés, pedagógiai dokumentum, tananyag-kiválasztás, tananyag-elrendezés, tantervi szerkezet.

Egy 2020-ban készült EU-s felmérés szerint a válaszadók 60%-a szerint az iskolák járvány utáni újranyitásakor a korábbinál nagyobb súlya lesz az online tanulásnak és a távoktatásnak. A felmérésből az is kiderült, hogy az online oktatás során kihívást jelentett a motiválás (40%), ill. a tananyag felépítése (30%). Látszik, hogy az online oktatás térhódítása a figyelem középpontjába emelte az oktatás tartalmának és az oktatás módszereinek kérdését is. Ez azt jelenti, hogy a tartalom módszerválasztást befolyásoló szerepe felértékelődik, illetve újra kell gondolnunk a módszerek tanítási tartalom kialakításában játszott szerepét.

Az oktatás módszereinek kiválasztása tartalomfüggő, de most a módszer-online oktatás igen komolyan befolyásolja a tananyag szerkezetének kialakítását, a tanítást. Míg korábban a tananyag-tartalom meghatározó szerepet játszott a módszerek kiválasztásában, addig jelenleg azzal kell számolnunk, hogy a digitális eszkö-

zök, az online oktatás erőteljesen hatnak a tanítandó tartalmakra, azok felépítésére, az oktatási folyamat tervezésére. Át kell-e programozni az oktatási folyamatot, változtatni kell-e a szakképzésben kialakult tantervek szerkezetén, a pedagógiai dokumentumok felépítésén, funkcióján? Vagy ezek jelenlegi formájukban továbbra is hatékonyan tudják segíteni a pedagógus munkáját?

Előadásunkban a szakképzési tantervek szerkezetének változásán keresztül szeretnénk felhívni a figyelmet erre az új problémára, amelynek megoldása a következő nem is olyan hosszú időszak megoldandó feladatai közzé kerülhet.

Gép Zsuzsanna

A jóga társadalmi beágyazottsága a szakirodalmak tükrében

*Pécsi Tudományegyetem Sporttudományi és Testnevelési Intézet
zsuzsannagep@gmail.com*

Kulcsszavak: Jóga, egészségfejlesztés, prevenció, attitűd, stresszcsökkentés.

Az előadás célja, hogy a nemzetközi és hazai szakirodalmi áttekintés rávilágítson a jóga társadalmi beágyazottságára, elfogadottságára, oktatáspolitikai helyzetére, továbbá, hogy az oktatási rendszer szereplői (szülők, diákok, testnevelők, testnevelés szakos hallgatók) milyen attitűddel rendelkeznek a jógával kapcsolatban, s hogyan használhatók a jóga stresszcsökkentő módszerei a pedagógusok és diákok tevékenységében?

Orsolya Bartal

Mobiletools in education: introducing a model for strengthening the bridge between theory and practice

Dunaújvárosi Egyetem, Bánki Donát Technikum

BARTALORSOLYA@bankisuli.uniduna.hu

Keywords: Mobile education, digital learning, prospects.

The Internet, social media, different kinds of applications and numerous computer games are part of our every-day social life. These effects have appeared in the education of the 21st century as well. In my presentation a model is presented which was created to build a bridge between the theory of mobiletools tools used in education and the practice of daily usage.

It might be a guide for teachers who are facilitators and tutors in the process while mobiletools are used in the teaching procedure. Some results of a research will also be presented to support the ideas that made the model generate.

Szücsné Dr. Harkó Enikő

Új témák az irodalomtanításban

Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros, kutatótanár

harko.eniko@gmail.com

Kulcsszavak: Irodalomtanítás, határon túli irodalom.

A DUE Tudományok Hete keretében vállalt előadásom a határon túli irodalom két szegmensére reflektál, és a két szegmens közötti összefüggésekre enged rápillantást. Mindenek előtt a fogalom tisztázása a kiindulópont. Elsődleges fogalmak: magyar irodalom, határon túli irodalom, kisebbségi irodalom/nemzetiségi irodalom, emigrációs irodalom.

Az első szegmens az előadásomban az erdélyi irodalomhoz kötődik, pontosabban a trianoni döntés utáni irodalmi élet újrászervezésének fontosabb elemeit emeli ki. Kós Károly: *Kiáltó szó* című munkája meghatározó ebben a folyamatban: „Kiáltom a jelszót: építenünk kell, szervezkedjünk át a munkára!” Ezt a röpiratot a szerző 1921-ben Zágoni Istvánnal és Paál Árpáddal közösen adta ki (Forrás: [https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%A1lt%C3%B3_sz%C3%B3_\(r%C3%B6pirat\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%A1lt%C3%B3_sz%C3%B3_(r%C3%B6pirat)), letöltés: 2022. 10. 01.) Pomogáts Béla azt írja, hogy: „Nehéz történelmi korszakban hirdetik meg a kisebbségi humánusot” (Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Transzilvanizmus>, letöltés: 2022. 09.17.).

Ennek az újrászerveződésnek a központi gondolata a transzszilvanizmus eszmeköre. A kialakuló erdélyi irodalom pillérei pedig (Pomogáts, B. (1998): *Kisebbség és humánus*. Budapest: Korona Nova.; Pomogáts B. (2003): *Viták áramában*. In: *Jelszó és mítosz*. Marosvásárhely.):

Továbbá kiemelem, hogy ebben a folyamatban az 1924-ben alapított Erdélyi Szépmíves Céh játszott vezető szerepet, illetve, hogy az 1926-ban megalakult az erdélyi Helikon írói csoportosulás, majd a folyóirat (havonta megjelenő szépirodalmi lap / Erdélyi Helikon: 1928. május–1944. szeptember) milyen meghatározó volt.

Hangsúlyozom Kemény János irodalomszervező szerepét, a marosvécsi találkozók jelentőségét, „az ellentétek bölcs és eszes kiegyensúlyozására” irányuló törekvéseket.

(Forrás: Arcanum: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Spennot-a-magyar-irodalom-tortenete-1/vi-kotet-a-magyar-irodalom-tortenete-1919-tol-napjainkig-5A6A/a-magyarirodalom-a-ket-vilaghaboru-kozott-19191945-5A8A/kitekintes-6899/37-magyar-irodalom-romaniaban-munkakozosseg-69E4/a-szepmives-ceh-az-erdelyi-helikon-a-transzilvanizmus-19241930-6A02/>, megtekintés: 2022.10.01.)

„1926 nyarán Kemény János báró marosvécsi kastélyába meghívott huszonhét író: (Áprily Lajos, Bánffy Miklós, Bartalis János, Bárd Oszkár, Berde Mária, Endre Károly, Gulácsy Irén, Gyallai Domokos, Hunyady Sándor, Kacsó Sándor, Kádár Imre, Kós Károly, Kovács Dezső, Kuncz Aladár, Ligeti Ernő, Makkai Sándor, Molter Károly, Nagy Dániel, Olasz Lajos, Nyirő József, Reményik Sándor, Sipos Domokos, Szentimrei Jenő, Szombati Szabó István, Tabéry Géza, Tamási Áron, Tompa László), akik össze is jöttek azzal a céllal, hogy világnézeti, politikai ellentéteiket félretéve, az irodalom érdekeinek védelmében egységfrontba tömörüljenek.” (i.h.) Ehhez később más írók is csatlakoztak, meghívást kaptak a találkozóra, pl. Wass Albert fiatal költő, író is.

Az előadásom második szegmense a '45 utáni emigrációs magyar irodalom megszervezésére reflektál, ezen belül is Amerikában. Az „ÁTÍVELES”-ben kulcsszereplő pl. Wass Albert is, az ő tevékenységére szűkítem a képet.

Ismét egy szóhasználati bizonytalanságra világítok rá: „Nyugatra” emigrálás (emigráns, disszidens, diaszpóra). Beszélek az emigrációs sokszínűségről; erdélyiségről. Előadásom kiemelt része az 1962 (64)-ben alapított Amerikai Magyar Szépműves Céhre történő fókuszálás, továbbá az 1969-ben alapított „Danubian Press Incorporated”-re történő utalás. A fellelhető adatok alapján 24 kiadvány fűződik a céghez, amelyet 2000-es példányszám-ban adtak ki. Megemlítek olyan próbálkozásokat, mint a (1979) Transylvanian Quaterly és a (1985) Hungarian Quaterly. (1988) A Central European Forum érdekessége többek között, hogy már

nem csupán magyar aspektusokat jelenít meg, hanem a szerkesztők között lengyel, román, szlovák, ruszin képviselőt is fellelhető. A kiadott művekből 8–900 tiszteletpéldányt ajándékoztak szét. (Forrás: Szücsné Harkó Enikő: Wass Albert írói pályaképe, Havas Kiadó, Kézdivásárhely–Tg. Secuiesc, Pp. 134–143.)

Összefoglalva tehát, próbálok arra az ívre utalni, amely az ún. határon túli irodalom két csoportját / szegmensét sok más összefüggés mentén is összeköti.

Dr. Kadocsa László–Vámosi Zoltán

Úrkutatás, úrképzés és a virtuális valóság

Dunaújvárosi Egyetem

kadocsa@uniduna.hu,

vamosiz@uniduna.hu

Kulcsszavak: Úrkutatás, úrképzés, VR.

Úrkutatás történeti előzményei Magyarországon. Az úrkutatás haszna, gyakorlati alkalmazása. A globális és a hazai úrgazdaság jellemzői, trendjei. Elindult a hazai úrképzési program, 17 felsőoktatási intézmény, köztük a Dunaújvárosi Egyetem, együttműködésével. A dunaújvárosi tantárgy a *Virtuális űr – gyakorlatok*, amelyben a hallgatók virtuális térben végezhetik el mindazokat a feladatokat, amelyekre az űrutazás során szükségük lehet. Ilyen gyakorlatok lehetnek például a nemzetközi űrállomáson végzendő tevékenységek, vagy a Mars-jármű vezetése.

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
www.uniduna.hu

D-U-E PRESS

Kiadóvezető Németh István

Felelős kiadó Dr. habil András István rektor

Felelős szerkesztő Nemeskéry Artúr

Tördelés Duma Attila

